

SPIS TREŚCI

Wstęp	9
Rozdział I	
Determinanty cywilizacyjne i kulturowe edukacji medialnej	11
Humanizm jako trwała podstawa edukacji i różne jego rozumienie	11
Dwa megatrendy rozwoju kultury jako wyzwanie edukacyjne	15
Kultura jako <i>paidea (regnum homini)</i>	15
Kultura jako towar	18
Mass media i hipermedia — podstawowe pojęcia	20
Treść i zakres pojęcia mass media i hipermedia	20
Przeciętny odbiorca, masy, publiczność, audytorium	23
Rola mass mediów i hipermediów w kreowaniu kultury popularnej	25
Miejsce sztuki we współczesnej kulturze — w tym sztuki popularnej	25
Popularność, czyli faktyczne dotarcie do potocznego odbioru, jako jeden z głównych czynników decydujących o rozwoju kultury ...	26
Wartości sztuki prezentowanej w mass mediach i hipermediach	28
Rozdział II	
Dominująca rola mass mediów i hipermediów w kulturze	33
Oddziaływanie środków masowego przekazu — wybrane teorie i kierunki badań	33
Klasyczne teorie efektów komunikowania masowego	33
Teorie psychologiczne	34
Teorie socjologiczne	34
Teorie kulturowe	35

Teoria „użytkowania i korzyści” oraz socjalizacyjna funkcja środków masowego przekazu	35
Badania „użytkowania i korzyści”	36
Koncepcja socjalizacyjnej funkcji mass mediów	36
Hipoteza luki informacyjnej	37
Wybrane modele procesu komunikowania	38
Model wszechmocy propagandy — 1939	38
Model aktu perswazyjnego Lasswella — 1948	39
Model dyfuzyjny Rogersa — 1962	39
Model wspólnoty doświadczeń Schramma — 1954	40
Model socjologiczny Rileyów — 1959	40
Model społeczno-kulturowy Tudora — 1970	41
Kulturotwórcze funkcje mass mediów i hipermediów	42
Sposoby manipulowania poprzez mass media	48
Media w kształtowaniu tożsamości narodowej i rozumieniu innych kultur	51
Ambiwalentna rola mediów masowych i multimediiów w kształtowaniu tożsamości kulturalnej i narodowej	51
Mass media a zrozumienie innych kultur	54
Rola mediów regionalnych w stymulowaniu rozwoju kultury, praworządności i integrowaniu środowiska	58
Rozdział III	
Znacząca rola mass mediów w edukacji	63
Zagrożenia edukacyjne w odbiorze mass mediów	63
Szanse edukacyjnego wykorzystania mass mediów i hipermediów w skali mikro i makro	65
Orientowanie w globalnych problemach współczesnego świata	67
Mass media i hipermedia w kształceniu instrumentalnym	69
Media w edukacji autotelicznej	71
Aspekt pedagogiczny odbioru mediów	73
Rozdział IV	
Swoistość mass mediów i ich oddziaływanie wychowawcze	75
Trzy okresy w badaniach i krytyce mass mediów	75
Książka i prasa — najstarsze środki masowego przekazu	76
Historia umasowienia książki i prasy	76
W kręgu problematyki kultury literackiej	78

Podstawowe gatunki publicystyczne	83
Komiks jako typowe zjawisko kultury popularnej	87
Film jako sztuka i środek masowego przekazu	89
W kręgu dyskusji wokół filmu jako sztuki	89
Język filmu	90
Rodzaje i gatunki filmowe	93
Radio i telewizja — najpotężniejsze środki masowego przekazu	97
Właściwości radia	97
Radio jako środek masowego przekazu	97
Właściwości radia jako swoistego rodzaju sztuki	98
Formy i style audycji radiowych	100
Radio i jego przemiany w epoce telewizji	101
Telewizja — zakres pojęcia	103
Swoistość telewizji i jej język	105
Zmiany w stosunku widzów do telewizji i sposobu jej odbioru	109
Rozdział V	
Media jako swoiste środowisko wychowawcze współczesnego człowieka	113
Rodzaje i specyfika wpływu oraz czynniki warunkujące jego skuteczność i zasięg	113
Odbiór treści prospołecznych i aspołecznych przez dzieci	119
Dziecko wobec mediów — aspekt pedagogiczny problematyki	123
Rola wzorów osobowych i sytuacji w kształtowaniu postaw	127
Granice wolności mediów i prawa do informacji — aspekt moralny i edukacyjny	130
Rozdział VI	
Hipermedia — komputer i Internet jako nowoczesne środki komunikacji	135
Technologia i społeczeństwo informacyjne	135
Komputer w edukacji	137
Sieć globalna — Internet	142
Szanse, zagrożenia i wynaturzenia w wykorzystywaniu komputeryzacji i sieci informacyjnej	145
Rozdział VII	
Wybór tekstów	149
Dominic Strinati, <i>Wprowadzenie do kultury popularnej</i>	149
Marshall McLuhan, <i>Przekazem jest przekaźnik</i>	153

Antonio Pasquali, <i>Mass media a problem równości kultur</i>	159
Stefan Żółkiewski, <i>Obieg społeczny literatury a problem publiczności</i>	162
Michał Szulczewski, <i>U podstaw genologii dziennikarskiej</i>	166
Jan Trzynadłowski, <i>Sztuka wyklęta. Pornografia?</i>	173
Kazimierz Dobrzyński, <i>O kulturze słuchania radia</i>	181
Edgar Morin, <i>Dusza kina</i>	185
Aleksander Kumor, <i>Formy wideo-artu</i>	189
Kodeks Telewizyjny USA	193
Byron Reeves, Clifford Nass, <i>Wnioski dotyczące zjawiska utożsamiania mediów z rzeczywistością</i>	203
Derric de Kerckhove, <i>Cyberprojekt. Kryteria projektowania cyberaktywności</i>	209
Bibliografia	215